

Lappeenrannan kaupungin ennakkovaikutusarvioinnin (EVA) – ohje

Liittyy asiahallinnan asiaan:

LPR/814/00.01.01.01/2019

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Kimmo Jarva

puh.

05 616 2001

Valmistelija/lisätiedot:

Hyvinvointipalvelujen

kehittämispäällikkö Sanna Natunen

Sidosryhmäjohtaja Johanna

Väyrynen

etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

puh.

040 5229 373

040 522 0856

Liitteet

1. Ennakkovaikutusarviointi (EVA) -ohje
2. EVA arviointitaulukko

Vaikutusten ennakoarviointi perustuu useisiin lakeihin, kuten maankäyttö- ja rakennuslaki, kaavoitus, terveydenhuoltolaki, YVA- laki, suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten selvittämistä koskeva SOVA- laki, tasa-arvolaki, EU- oikeus, sukupuolivaikutusten arviointi päätöksenteossa ja toiminnassa (SUVA) ja kielilaki. Terveydenhuoltolain (2011) mukaan kunnan on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Kuntalain 410/2015 mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi tukee kestäväää päätöksentekoa.

Ennakoarvioinnin tavoite on:

- jäsentää ja selventää päätöksentekoa
- tukea moniarvoista ja läpinäkyvää päätöksentekokulttuuria
- tarkastella vaikutuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- osoittaa ratkaisuvaihtoehtojen edut ja haitat
- tarkastella erilaisia ja eri aikoina tapahtuvia vaikutuksia samanaikaisesti
- arvioida vaikutuksia sillä tarkkuustasolla kuin se on mahdollista.

Kuntaliitto on vuonna 2011 antanut suosituksen ”Vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa” kuntien ja kuntayhtymien luottamushenkilöille, viranhaltijoille ja valmistelijoille sekä soveltuvin osin kuntien liikelaitoksille. Suosituksen tarkoituksena on vahvistaa kuntien päätöksenteon ennakoivaa ja kokonaisvaltaista huomioimista kunnallisessa päätöksenteossa ja lain velvoitteiden toteuttamista. Suosituksen mukaan kunnan on hyvä linjata itselleen, mitkä päätökset vaativat ennakoarviointia. Linjaus voi olla lista asioista tai yleinen periaatepäätös ennakoarvioinnin toteuttamisesta. Lappeenrannan kaupunginjohtaja on antanut ohjeen EVA-arvioinnin käyttöönotosta päätöksenteon valmistelussa vuonna 2012. Sen mukaan arvioinnissa käytettävät vaikutusten tunnistamisen näkökulmat ovat asukkaat/asiakkaat, talous, palvelujen järjestäminen, tuotantotavat ja johtaminen, elinkeinopolitiikka, ympäristö ja henkilöstö.

Lappeenrannan kaupunki on osallistunut Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaan (LAPE) ja sen yhteydessä annettiin koulutusta lasivakuutusten arvioinnista. Lappeenrannan kaupunki on Unicef-lapsiystävällinen kunta ja yksi lapsiystävällisen kunnan toimenpiteistä on systemaattinen lapsivaikutusten arviointi. Lapsivaikutusten arviointia ei ole aiemmin huomioitu kaupungin ohjeistuksessa.

Lappeenrannan kaupungin ennakoarvioinnissa yhtenä uutena suositeltavana näkökulmana on elinkeinopolitiikka- ja/tai yritysvaikutusetsuosittelvat vaikutuksen tunnistaminen. Vaikutuksia arvioidaan esim. liiketoimintaympäristöön ja työllisyyteen heijastuvia vaikutuksia.

Lappeenrannan kaupunki on laajentanut ja täsmentänyt aiempaa EVA-ohjetta. EVA-ohjeluonnos ja -arviointitaulukko on esitetty liitteenä. Ohje on valmisteltu yhteistyössä konsernihallinnon ja toimialojen kanssa ja se on käsitelty toimialojen yhteisessä ohjausryhmässä. Liitteenä olevassa ohjeessa annetaan yleisohjeet ennakkovaikutusarviointiin (EVA) tekemiseen. Ohjeen on tarkoitus täsmentää ja ajantasaistaa kaupungin käytäntöjä ennakkovaikutusten arvioinnissa. Ohjeessa myös täsmennetään lapsivaikutusarviointiin liittämistä osaksi kaikkea päätöksenteon valmistelua. Lapsivaikutusten arvioinnin ohella ohjeistetaan yritysvaikutusten arvioinnin liittäminen osaksi päätöksen teon valmistelua. Vaikutusten arviointia tulee tarkastella eri näkökulmista kulloisenkin päätöksen tarpeen mukaisesti.

Ohje on tarkoitettu viranhaltijavalmistelijoille sovellettavaksi osana päätöksenteon valmistelua. Vaihtoehtoiset päätösesitykset voi esittää liitteenä olevan taulukon avulla tai hyödyntäen laajempia selvityksiä. Avoimuus ja läpinäkyvyys päätöksiä tehtäessä edellyttävät vaihtoehtoisia päätösesityksiä vaikutusarviointeineen. Ennakoarviointi tuo keskusteluun myös negatiiviset vaikutukset ja lisää arvokeskustelua. Ennakkovaikutusarviointiin kuuluu myös laajempi kuntalaisten osallistaminen päätöksen teon valmisteluun. Kuntalaisten osallistamisen muotoja avataan tarkemmin valmistelussa olevassa osallisuusohjelmassa.(KJ)

Esittelijän ehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan ennakkovaikutusarviointi (EVA) -ohjeen ja arviointitaulukon sovellettavaksi osana päätöksenteonvalmisteluprosessia.

Päätös Hyväksyttiin.